

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.3606/2007
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ (MiFID)

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟΡΡΕΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η επένδυση σε χρηματοπιστωτικά μέσα εγκυμονεί κινδύνους. Παρά το γεγονός ότι η κλιμάκωση των κινδύνων αυτών διαφέρει, εξαρτώμενη από ποικίλες παραμέτρους που θα παρατεθούν με συντομία στη συνέχεια, η διενέργεια επένδυσης σε χρηματοπιστωτικά μέσα συνεπάγεται πάντοτε έκθεση σε κινδύνους που δε μπορούν να καλυφθούν ή προβλεφθούν πλήρως. Οι κίνδυνοι αυτοί συνίστανται, γενικώς, στη μείωση της αξίας της επενδύσεως ή, ακόμη, και στην απώλεια του επενδυόμενου ποσού. Υπό περιστάσεις, μάλιστα, μπορεί να δημιουργηθεί υποχρέωση καταβολής από τον Πελάτη ποσών επιπλέον εκείνων που αυτός επένδυσε, προς κάλυψη ζημίας που τυχόν γεννηθεί.

Κατωτέρω παρατίθενται υπό II. οι γενικοί επενδυτικοί κίνδυνοι, υπό III. οι κίνδυνοι που συνδέονται με χρηματοπιστωτικά μέσα ως προς τα οποία είναι δυνατή η κατάρτιση συναλλαγών μέσω της SILK CAPITAL PARTNERS (εφεξής η «ΑΕΠΕΥ»). και τέλος υπό IV. οι επενδυτικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις κατ' ιδίαν επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες που παρέχει στους Πελάτες της η ΑΕΠΕΥ.

Επισημαίνεται ότι με το παρόν η ΑΕΠΕΥ επιθυμεί να καταστήσει σαφείς και κατανοητούς στον Πελάτη τους βασικούς κινδύνους που συνδέονται με την επένδυση σε χρηματοπιστωτικά μέσα και τις παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες. Η περιγραφή των σχετικών κινδύνων δεν είναι εξαντλητική, ούτε είναι δυνατή η εκ των προτέρων κάλυψη ή πρόβλεψη του συνόλου των κινδύνων που σχετίζονται με τις επενδυτικές συναλλαγές. Εφιστάται ιδιαίτερα η προσοχή του Πελάτη στην ανάγκη να μελετήσει προσεκτικά το παρόν και να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη του το περιεχόμενο του όταν λαμβάνει τις επενδυτικές του αποφάσεις, να αποφεύγει δε κάθε επένδυση και συναλλαγή, ως προς τις οποίες θεωρεί ότι δε διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις ή την απαραίτητη εμπειρία. Σε περίπτωση που ο Πελάτης δεν αντιλαμβάνεται πλήρως τους κινδύνους που περιγράφονται στο παρόν συνιστάται να ζητήσει περαιτέρω διευκρινίσεις από την ΑΕΠΕΥ.

II. ΓΕΝΙΚΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι κίνδυνοι αυτοί χαρακτηρίζονται ως γενικοί γιατί είναι σύμφυτοι του τρόπου λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς και του χρηματοοικονομικού συστήματος εν γένει, αναφύονται δε υπό περιστάσεις που δε δύναται κανείς να προβλέψει ή να αποκλείσει. Συνδέονται με τη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος εν γένει, των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ΕΠΕΥ και των εκδοτών, που εκδίδουν χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της επένδυσης, συνιστούν δε παραμέτρους που επηρεάζουν ένα ή περισσότερα από αυτά τα μεγέθη, η μεταβολή των οποίων επηρεάζει την αξία μιας επένδυσης. Διεθνείς οργανισμοί, κεντρικές τράπεζες και πολλοί άλλοι φορείς καταβάλλουν σημαντικές και συστηματικές προσπάθειες για τη θωράκιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των αγορών και την προστασία τους από την επέλευση τέτοιων κινδύνων. Πλην όμως, παρά τις προσπάθειες αυτές, δεν αποκλείεται η επέλευσή τους, η οποία μπορεί να έχει τόσο γενικό, όσο και ειδικό χαρακτήρα, συνδεδεμένη δηλαδή με συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ή με ορισμένους χρηματοπιστωτικούς φορείς. Η παράθεση των κινδύνων που ακολουθεί είναι ενδεικτική και γίνεται για να διευκολύνει την κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς και των γενικότερων παραγόντων, που επηρεάζουν την αξία και τιμή μιας επένδυσης.

1. Συστημικός κίνδυνος (systemic risk)

Η αδυναμία ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος να εκπληρώσει ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του δύναται να προκαλέσει την αδυναμία άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (συμπεριλαμβανομένων των ΕΠΕΥ) ή επιχειρήσεων να εκπληρώσουν τις δικές τους υποχρεώσεις, όταν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος αλυσιδωτών αντιδράσεων (domino effect) λόγω μετάδοσης της αφερεγγυότητας, ιδίως στο πλαίσιο λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και εκκαθάρισης συναλλαγών επί τίτλων, σε σειρά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η δραστηριοποίηση οποιασδήποτε ΕΠΕΥ στον χρηματοπιστωτικό τομέα την εκθέτει, επομένως, στον συστημικό κίνδυνο, ο οποίος, αν επέλθει, μπορεί να αντανakλά και στους πελάτες της.

2. Πολιτικός κίνδυνος (political risk)

Οι διεθνείς εξελίξεις σε πολιτικό, διπλωματικό και στρατιωτικό επίπεδο επηρεάζουν την πορεία των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών. Πολιτικές εξελίξεις σε ορισμένο κράτος μπορούν (π.χ. πολιτική ανωμαλία, εκλογή κυβέρνησης και ειδικότερες κυβερνητικές επιλογές σε νευραλγικούς τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής), επομένως, να επηρεάσουν την τιμή των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο κράτος αυτό ή των επιχειρήσεων που εδρεύουν ή δραστηριοποιούνται εκεί.

3. Κίνδυνος πληθωρισμού (inflation risk)

Η πορεία του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή επηρεάζει την πραγματική αξία του επενδυόμενου κεφαλαίου και των προσδοκώμενων αποδόσεων.

4. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες επηρεάζουν την αξία μιας επένδυσης που γίνεται σε νόμισμα διαφορετικό από το βασικό νόμισμα του επενδυτή, αλλά και τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις των επιχειρήσεων.

5. Κίνδυνος επιτοκίου (interest rate risk)

Η εξέλιξη των επιτοκίων ενδέχεται να επιδράσει στην τιμή διαπραγμάτευσης ορισμένων χρηματοπιστωτικών μέσων, όπως τα ομόλογα που έχουν υποκείμενη αξία επηρεαζόμενη από τις μεταβολές αυτές.

6. Πιστωτικός κίνδυνος (credit risk)

Συνίσταται στην πιθανότητα επέλευσης ζημίας συνεπεία αδυναμίας εκπλήρωσης συμβατικών υποχρεώσεων συμβαλλομένου. Η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου είναι πολλαπλή: μπορεί να αφορά εκδότη – και κατά συνέπεια τα χρηματοπιστωτικά του μέσα – πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ – και, κατά συνέπεια, να πλήξει τη φερεγγυότητά του – κλπ.

7. Κίνδυνος αγοράς (market risk)

Συνίσταται στον κίνδυνο μείωσης της αξίας ενός χρηματοπιστωτικού μέσου λόγω μεταβολών στην αγορά. Κατ' επέκταση, αποτελεί τον κίνδυνο των οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εκάστοτε αγορά. Οι τέσσερις συνηθέστεροι παράγοντες κινδύνου της αγοράς είναι οι εξής:

- Κίνδυνος μετοχών, ήτοι ο κίνδυνος να μεταβληθούν οι τιμές των μετοχών συνεπεία διαφόρων παραγόντων, γεγονός που μπορεί να επηρεάζει την εκπλήρωση υποχρεώσεων των χρηματοπιστωτικών φορέων.
- Κίνδυνος επιτοκίου, (βλ. ανωτέρω υπό 5).
- Συναλλαγματικός κίνδυνος, δηλαδή ο κίνδυνος μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών (βλ. ανωτέρω υπό 4.)
- Κίνδυνος εμπορευμάτων, που αφορά τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών των εμπορευμάτων, όπως των μετάλλων ή του σίτου.

Η μεταβολή δεικτών μετοχών ή άλλων δεικτών αποτελεί επίσης παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου αγοράς.

Εφιστάται η προσοχή του Πελάτη στο γεγονός ότι οι παραπάνω παράγοντες κινδύνου της αγοράς είναι εντονότεροι στις ονομαζόμενες «αναδυόμενες» αγορές (Τουρκία, Πολωνία, Τσεχία, Σγκαπούρη, Ινδονησία, Μαλαισία, Ταϊλάνδη) σε σχέση με τις ονομαζόμενες «ανεπτυγμένες» αγορές (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Αυστρία, Σουηδία, Ιαπωνία, Ελβετία, Φινλανδία, Ολλανδία, Βέλγιο, ΗΠΑ, Καναδάς, Νορβηγία). Συνεπώς, η αντίστοιχη επιλογή του Πελάτη έχει σημασία για την αποτίμηση του κινδύνου αγοράς που αφορά τη συγκεκριμένη επένδυσή του.

8. Κίνδυνος ρευστότητας (liquidity risk)

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι χρηματοοικονομικός κίνδυνος και προκαλείται από τυχόν έλλειψη ρευστότητας στην αγορά ως προς ένα ή και περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα. Η μη εκδήλωση ζήτησης και προσφοράς πλήττει την εμπορευσιμότητα των χρηματοπιστωτικών μέσων και τα καθιστά ευάλωτα σε φαινόμενα κερδοσκοπίας και χειραγώγησης, επηρεάζοντας αρνητικά την πιθανότητα επίτευξης «δικαίας τιμής». Ο κίνδυνος ρευστότητας συναντάται κυρίως σε αναδυόμενες αγορές ή αγορές όπου διενεργούνται συναλλαγές μικρού όγκου («ρhexές αγορές»).

9. Λειτουργικός κίνδυνος (operational risk)

Γεννάται λόγω εφαρμογής ανεπαρκών ή αποτυχημένων εσωτερικών διαδικασιών, προσωπικού και πληροφορικών ή επικοινωνιακών συστημάτων, καθώς και λόγω εξωτερικών παραγόντων, όπως φυσικές καταστροφές ή τρομοκρατικές επιθέσεις, που θέτουν εκτός λειτουργίας τα συστήματα διακανονισμού των συναλλαγών ή μειώνουν την αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενα της συναλλαγής (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης των τεχνικών συστημάτων μιας οργανωμένης αγοράς ή μιας ΕΠΕΥ, κίνδυνος ακατάλληλης διοίκησης μιας ΑΕΠΕΥ με τίτλους εισηγμένους σε χρηματιστήριο κλπ). Στο λειτουργικό κίνδυνο εντάσσεται και ο νομικός κίνδυνος.

10. Κανονιστικός και νομικός κίνδυνος (Regulatory and legal risk)

Ο εν λόγω κίνδυνος πηγάζει:

- α) Από μεταβολές στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις αγορές, τις συναλλαγές σε αυτές τις αγορές, τη φορολόγηση των επενδύσεων που διενεργούνται σε μία συγκεκριμένη αγορά. Οι μεταβολές αυτές δύνανται να επηρεάσουν πολλαπλώς τις επενδύσεις.
- β) Από αδυναμία εκτέλεσης συμβάσεων λόγω νομικών προβλημάτων κλπ. Τούτο μπορεί να συμβεί επί εσφαλμένης νομικής εκτίμησης, αλλά και επί αβεβαιότητας δικαίου, που προκύπτει ιδίως λόγω ασαφών, αόριστων και γενικών νομοθετικών προβλέψεων. Έτσι, είναι δυνατόν συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες να κριθούν ως ανίσχυρες, αντίθετα προς την αρχική εκτίμηση των επιχειρήσεων, με δυσμενέστερες οικονομικές επιπτώσεις για τους συμβαλλομένους.

11. Κίνδυνος συστημάτων διαπραγμάτευσης

Το Σύστημα Διαπραγμάτευσης μέσω του οποίου γίνεται η διαπραγμάτευση στις οργανωμένες αγορές ή στους Πολυμερείς Μηχανισμούς Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) (άρθρο 2 ν.3606/2007) υπόκειται στον κίνδυνο της προσωρινής βλάβης ή διακοπής λειτουργίας. Έτσι, όταν καθίσταται ανέφικτη η διαπραγμάτευση για ικανό χρονικό διάστημα, ενδέχεται να προκληθεί διαταραχή στην ομαλή λειτουργία της αγοράς και βλάβη στα συμφέροντα των επενδυτών, ιδίως στην περίπτωση που κάποιος επενδυτής προσδοκά να κλείσει ανοικτή του θέση.

12. Κίνδυνος διακανονισμού (settlement risk)

Συνιστά ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου και προκύπτει λόγω μη προσηκουσας εκπλήρωσης υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων που συμμετέχουν σε συστήματα πληρωμών και διακανονισμού συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, π.χ. όταν το ένα εκ των συναλλασσόμενων μερών δεν παραδίδει τους τίτλους που έχει πωλήσει και οφείλει να παραδώσει ή, επί αγοράς, όταν δεν καταβάλλει το οφειλόμενο τίμημα των τίτλων.

13. Κίνδυνος συγκέντρωσης (concentration risk)

Είναι ο κίνδυνος που αναλαμβάνει επενδυτής που επενδύει όλα τα χρηματικά του διαθέσιμα σε ένα μόνο χρηματοπιστωτικό μέσο. Βρίσκεται στον αντίποδα της διαφοροποίησης του κινδύνου, όταν ο επενδυτής τοποθετεί τα διαθέσιμά του σε περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα και δη διαφορετικών χαρακτηριστικών που έχουν και στοιχεία παραπληρωματικότητας.

III. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Η ΑΕΠΕΥ παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες που οδηγούν σε συναλλαγές επί των ακόλουθων χρηματοπιστωτικών μέσων, τα οποία ενέχουν τους εξής βασικούς κινδύνους:

1. Μετοχές – Πιστοποιητικά Μετοχών

A. Έννοια μετοχής

Παρατίθενται εν συντομία τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των μετοχών. Υπογραμμίζεται όμως ότι τα χαρακτηριστικά αυτά ποικίλλουν αναλόγως του δικαίου που διέπει τη λειτουργία της εκδότριας ΑΕΠΕΥ, δίχως να αποκλείονται αποκλίσεις από τα αναφερόμενα κατωτέρω. Επί εταιρειών που διέπονται από αλλοδαπό δίκαιο, επιβάλλεται, επομένως, ειδική διερεύνηση.

Μία μετοχή αποτελεί κλάσμα του μετοχικού κεφαλαίου μιας ανώνυμης ΑΕΠΕΥ. Η μετοχή, ως αξιόγραφο, ενσωματώνει τα δικαιώματα του μετόχου που πηγάζουν από τη συμμετοχή του στην ανώνυμη ΑΕΠΕΥ. Τα δικαιώματα αυτά, συνήθως, αντιστοιχούν στον αριθμό των μετοχών που κατέχει ο μέτοχος. Ενδεικτικά δικαιώματα που προκύπτουν από την κατοχή μετοχών είναι το δικαίωμα μερίσματος από τα διανεμόμενα κέρδη της ΑΕΠΕΥ (εφόσον διανεμονται), καθώς και αντίστοιχο ποσοστό από την περιουσία της ΑΕΠΕΥ, σε περίπτωση λύσης αυτής. Οι μετοχές δύνανται να είναι κοινές, προνομιούχες, ονομαστικές ή ανώνυμες, μετά ψήφου ή χωρίς ψήφο, διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο ή μη διαπραγματεύσιμες.

Η κοινή μετοχή είναι ο συνηθέστερος τύπος μετοχής και περιλαμβάνει όλα τα βασικά δικαιώματα ενός μετόχου, όπως δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη, στην έκδοση νέων μετοχών, στο προϊόν της εκκαθάρισης, καθώς και δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση της ΑΕΠΕΥ και συμμετοχής στη διαχείρισή της.

Η προνομιούχος μετοχή προσφέρει πλεονέκτημα (προνόμια) έναντι των κοινών μετοχών, συνιστάμενο στην προνομιακή είσπραξη μερίσματος ή και στο προνομιακό δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης σε περίπτωση λύσης της ΑΕΠΕΥ αλλά συνήθως στερείται του δικαιώματος ψήφου και συμμετοχής στη διοίκηση της.

Αναλόγως της πορείας και των αποτελεσμάτων της ΑΕΠΕΥ, οι μέτοχοι μπορεί να απολάβουν μέρισμα από τα τυχόν κέρδη της ΑΕΠΕΥ και να καρπούνται τα οφέλη από τυχόν αύξηση της εσωτερικής αξίας της μετοχής της εν λόγω ΑΕΠΕΥ. Τα ανωτέρω όμως είναι γεγονότα αβέβαια.

B. Έννοια του Πιστοποιητικού Μετοχών

Ειδική μνεία θα πρέπει να γίνει στο χρηματοπιστωτικό μέσο των λεγόμενων «Πιστοποιητικών Μετοχών». Τα Πιστοποιητικά Μετοχών είναι διαπραγματεύσιμες αξίες που αντιπροσωπεύουν μετοχές αλλοδαπής ΑΕΠΕΥ. Οι μετοχές που αντιπροσωπεύουν οι αξίες αυτές αποσύρονται από την αγορά της αλλοδαπής ΑΕΠΕΥ, αφού σε αντίθετη περίπτωση η έκδοση των πιστοποιητικών θα οδηγούσε σε διπλή διαπραγμάτευση των ιδίων μετοχών και σε μείωση της τιμής της μετοχής. Ειδική κατηγορία Πιστοποιητικών Μετοχών είναι τα ονομαζόμενα ADRs (American Depository Receipts). Τα ADRs αποτελούν το έντυπο πιστοποιητικό το οποίο αποδεικνύει την κατοχή των ADSs (American Depository Shares). Τα τελευταία είναι αποδεικτικά ιδιοκτησίας μεγάλων επιχειρήσεων με έδρα εκτός των ΗΠΑ, οι οποίες διαπραγματεύονται σε αγορές των ΗΠΑ με τιμές εκπεφρασμένες σε USD. Τα αποδεικτικά αυτά αντιπροσωπεύουν μετοχές οι οποίες είναι κατατεθειμένες σε ένα θεματοφύλακα στη χώρα που λειτουργεί η επιχείρηση και εμπεριέχουν τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μετοχές αυτές. Δηλαδή ο δικαιούχος των ADSs έχει όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την κατοχή των μετοχών. Οι όροι ADS και ADR χρησιμοποιούνται εναλλακτικά και η κύρια διαφορά τους έγκειται στο ότι τα ADS ενσωματώνουν τις μετοχές της αλλοδαπής ΑΕΠΕΥ και τα ADRs αποτελούν τα πιστοποιητικά κατοχής τους. Τα ADRs εκδίδονται από τράπεζα ή χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ που λειτουργεί στις ΗΠΑ και το καθένα αναφέρεται σε έναν αριθμό μετοχών ή σε υποδιαίρεση μίας μετοχής της αλλοδαπής ΑΕΠΕΥ. Η αναλογία των μετοχών που αντιπροσωπεύει το ADR αναφέρεται ως ADR ratio. Τα ADRs είναι δυνατόν να εισαχθούν σε οποιοδήποτε χρηματιστήριο των ΗΠΑ και να διαπραγματεύονται μέσω ή στο NASDAQ ή μέσω άλλου συστήματος ή ιδιωτικά (OTC). Τα ADRs διακρίνονται επίσης σε εκείνα που είναι εισηγμένα και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές και σε εκείνα που διαπραγματεύονται σε αγορές OTC.

Γ. Κίνδυνοι

Η επένδυση σε μετοχές ή σε Πιστοποιητικά Μετοχών ενδέχεται να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τους κινδύνους που παρατίθενται στη συνέχεια ενδεικτικώς:

α. Κίνδυνος μεταβλητότητας: Η τιμή μίας μετοχής που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές και ΠΜΔ υπόκειται σε απρόβλεπτες διακυμάνσεις, οι οποίες μάλιστα δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται αιτιωδώς με την οικονομική πορεία της εκδότριας ΑΕΠΕΥ. Δημιουργείται έτσι κίνδυνος απώλειας μέρους ή και – υπό περιστάσεις – του συνόλου του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί. Υπογραμμίζεται ότι ποτέ δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί η ανοδική ή καθοδική πορεία μίας μετοχής, ούτε η διάρκεια μιας τέτοιας πορείας. Υπογραμμίζεται ιδιαίτέρως ότι η πορεία της χρηματιστηριακής αξίας μιας μετοχής είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων και δεν εξαρτάται μόνον από τα οικονομικά στοιχεία της ΑΕΠΕΥ, όπως π.χ. αυτά απεικονίζονται βάσει των αρχών της θεμελιώδους ανάλυσης.

β. Κίνδυνος της εκδότριας ΑΕΠΕΥ: Οι μετοχές, ως κλάσματα του κεφαλαίου της εκδότριας ΑΕΠΕΥ, επηρεάζονται από την πορεία και τις προοπτικές της εκδότριας ΑΕΠΕΥ, της οποίας τυχόν ζημιές ή κέρδη δεν είναι εύκολο να προβλεφθούν. Ο μέγιστος κίνδυνος υφίσταται σε περίπτωση πτώχευσης της εκδίδουσας τις μετοχές ΑΕΠΕΥ, οπότε και ο επενδυτής θα απολέσει το σύνολο της επένδυσής του.

γ. Κίνδυνος μερισμάτων: Η καταβολή μερισματος εξαρτάται από την ύπαρξη κερδών της εκδίδουσας τις μετοχές ΑΕΠΕΥ και την πολιτική διανομής μερισμάτων που εφαρμόζει αυτή βάσει και των σχετικών αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της. Επομένως, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι η επένδυση σε μετοχές θα συνοδεύεται από την είσπραξη μερισμάτων.

δ. Συναλλαγματικός Κίνδυνος (βλ. παραπάνω υπό II.4.), ειδικά στην περίπτωση των ADRs.

ε. Λοιποί κίνδυνοι: Η χρηματιστηριακή πορεία μιας μετοχής εξαρτάται και από πολλούς εξωγενείς παράγοντες, όπως μακροοικονομικές εξελίξεις, πολιτικοί παράγοντες, κατάσταση των χρηματιστηριακών αγορών κλπ. Επίσης, εξαρτάται και από παράγοντες όπως η εμπορευσιμότητα της μετοχής, η ρευστότητα της αγοράς, αλλά και εξελίξεις με αντικείμενο την ίδια τη μετοχή, όπως επιθετική εξαγορά, πιθανότητα διαγραφής της μετοχής από τη χρηματιστηριακή αγορά κλπ. Τονίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση επένδυσης σε μετοχές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι γενικοί επενδυτικοί κίνδυνοι που αναλύονται ανωτέρω υπό II.

Δ. Γενική επισήμανση - σύσταση

Συνιστάται στον Πελάτη όπως αυτός, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί μετοχής: α) μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει η εκδότρια ΑΕΠΕΥ προς εκπλήρωση των υποχρεώσεών της για περιοδική πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και β) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί η εκδότρια ΑΕΠΕΥ προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου στο οποίο οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο της ίδιας της εκδότριας ΑΕΠΕΥ.

2. Ομόλογα / Ομολογίες:

A. Έννοια - χαρακτηριστικά

Το ομόλογο (ομολογία) είναι αξιόγραφο που ενσωματώνει υπόσχεση χρηματικής ή άλλης παροχής του εκδότη προς τον δικαιούχο αυτού, κυρίως τον κομιστή του. Η υποχρέωση αυτή συνίσταται συνήθως στην πληρωμή του κεφαλαίου κατά τη λήξη και του τόκου στις περιόδους που ορίζονται στους όρους της έκδοσης του ομολόγου.

Τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε ομολόγου είναι τα εξής:

α) η ονομαστική του αξία, η οποία δεν ταυτίζεται απαραίτητα με την τιμή διαπραγμάτευσης, αλλά είναι το ποσό που υποχρεούται να καταβάλλει ο εκδότης κατά τη λήξη του ομολόγου,

β) το επιτόκιο/κουπόνι και

γ) η περίοδος λήξεως αυτού.

Ομόλογα μπορούν να εκδίδονται είτε από κρατικούς φορείς (ομόλογα δημοσίου) είτε από εταιρίες (εταιρικά ομόλογα). Κατ' αυτή την έννοια, τα ομόλογα αποτελούν μορφή κρατικού ή εταιρικού δανεισμού.

B. Είδη

Τα ομόλογα εκδίδονται υπό ποικίλες μορφές:

α) Ως ομόλογα άνευ εξασφάλισης: Οι ομολογιούχοι έχουν απαίτηση κατά του εκδότη όπως και οι λοιποί πιστωτές του, επί του συνόλου του ενεργητικού του εκδότη.

β) Ως ομόλογα που συνδέονται με ασφάλεια που παρέχεται υπέρ των ομολογιούχων: Η απαίτηση των ομολογιούχων ασφαλίεται στην περίπτωση αυτή i) με εμπράγματη ασφάλεια υπέρ αυτών, που παρέχεται επί συγκεκριμένων στοιχείων του ενεργητικού του εκδότη, ii) με εγγυήσεις τρίτων, iii) με εκχώρηση απαιτήσεων κλπ. Περαιτέρω, οι ομολογιούχοι μπορεί να απολαμβάνουν επιπρόσθετης προστασίας συνεπεία ειδικών συμφωνιών με τον εκδότη ή λόγω προνομιακής τους τοποθέτησης έναντι λοιπών ομολογιούχων ή πιστωτών.

γ) Ομόλογα/ομολογίες μειωμένης εξασφάλισης: Σε περίπτωση πτώχευσης του εκδότη ο ομολογιούχος ικανοποιείται ύστερα από όλους τους άλλους πιστωτές του εκδότη – εφόσον υπάρχει ακόμη περιουσία – όπως ειδικότερα ορίζεται στο ομολογιακό δάνειο.

δ) Μετατρέψιμες ή ανταλλάξιμες ομολογίες, που εμπεριέχουν δικαιώματα μετατροπής σε μετοχές ή άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα ή ανταλλαγής με άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα.

Γ. Επιτόκιο

Οι εκδότες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καταβάλλουν επιτόκιο που μπορεί να είναι: α) σταθερό, β) κυμαινόμενο, προσδιοριζόμενο βάσει ενός γενικώς διαδεδομένου δείκτη επιτοκίου (π.χ. EURIBOR, FIBOR, LIBOR κλπ), γ) ή σταθερό καταβαλλόμενο στην αρχή της περιόδου, στη βάση προεξόφλησης, ενσωματούμενο στην τιμή εξόφλησης.

Ειδική προσοχή επιβάλλεται για τα λεγόμενα σύνθετα ομόλογα, εκείνα δηλαδή, των οποίων το επιτόκιο προσδιορίζεται βάσει δεικτών συνισταμένων από παράγωγα συμβόλαια. Οι δείκτες αυτοί, που προσδιορίζουν το επιτόκιο βάσει παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, ενσωματώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο στην όλη δομή του ομολόγου. Τα ομόλογα αυτά εντάσσονται στην κατηγορία των πολύπλοκων χρηματοπιστωτικών μέσων και η επένδυση σ' αυτά απαιτεί εξαιρετικά μεγάλη προσοχή και εξειδίκευση. Υπογραμμίζεται μάλιστα ότι η αγοραία αξία

των ομολόγων αυτών επηρεάζεται ουσιαστικά από τους ενσωματωμένους σ' αυτά δείκτες παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων, που διαμορφώνουν το επιτόκιο. Δεν ενδείκνυνται, επομένως, σε μη εξειδικευμένους επενδυτές.

Το επιτόκιο καταβάλλεται συνήθως σε προκαθορισμένα χρονικά σημεία (μηνιαίως, τριμηνιαίως εξαμηνιαίως, ετησίως ή και κατά τη λήξη του ομολογιακού δανείου). Εκδίδονται επίσης και ομόλογα χωρίς τοκομερίδιο (κουπόνι) (zero coupon). Στα ομόλογα αυτά ο τόκος ενσωματώνεται στην αξία του ομολόγου. Οι επενδυτές δεν εισπράττουν, δηλαδή, τόκο κατά τη διάρκεια του ομολόγου αλλά αποκτούν το ομόλογο με έκπτωση ως προς την ονομαστική του αξία, η οποία έκπτωση αναλογεί στον τόκο.

Δ. Κίνδυνοι

Η επένδυση σε ομόλογα εγκυμονεί κινδύνους όπως:

α. Κίνδυνος πτώχευσης (Insolvency risk): Ο εκδότης των ομολόγων (ομολογιών) μπορεί να καταστεί προσωρινά ή μόνιμα πτωχός, με αποτέλεσμα να μη δύναται να καταβάλει στους δανειστές του τον τόκο ή, ακόμα, και το κεφάλαιο που αντιστοιχεί στα ομόλογα. Ειδικώς στα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης θα πρέπει ο επενδυτής να ερευνά την κατάσταση του ομολόγου, στο οποίο εξετάζει το ενδεχόμενο επένδυσης, σε σχέση με άλλα ομόλογα του εκδότη, καθώς, όπως προαναφέρθηκε σε περίπτωση πτώχευσης του εκδότη ο επενδυτής διατρέχει τον κίνδυνο να απολέσει όλη του την επένδυση.

β. Κίνδυνος επιτοκίου (Interest rate risk): βλ. και ανωτέρω υπό II.5. Όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια ενός ομολογιακού δανείου, τόσο ευπαθέστερο είναι και το ομολογιακό δάνειο έναντι τυχόν ανόδου των επιτοκίων στην αγορά, ιδίως σε περίπτωση που έχει χαμηλό επιτόκιο (ιδίως σταθερού επιτοκίου ή ομολόγου με προεξοφλημένο επιτόκιο / ενσωματωμένο τόκο / zero coupon). Υπογραμμίζεται ότι μεταβολές στο επιτόκιο μπορεί να επιδράσουν σημαντικά στην αγορά τιμή του ομολόγου. Π.χ. σε περίπτωση ανόδου των επιτοκίων, πέφτουν στις αγορές οι τιμές ομολόγων προηγούμενων εκδόσεων με χαμηλότερο επιτόκιο και ιδίως των ομολόγων σταθερού επιτοκίου ή ομολόγου με προεξοφλημένο επιτόκιο / ενσωματωμένο τόκο.

γ. Πιστωτικός Κίνδυνος (Credit risk): βλ. ανωτέρω και υπό II.6. Η αξία του ομολόγου φθίνει σε περίπτωση που μειωθεί η πιστοληπτική αξιολόγηση του εκδότη.

δ. Κίνδυνος Πρώιμης Εξόφλησης: Είναι πιθανόν, εκδότες ομολόγων να προβλέπουν στο πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου τη δυνατότητα πρώιμης εξόφλησης σε περίπτωση πώσης των επιτοκίων, οπότε υφίσταται μεταβολή του προσδοκώμενου κέρδους από τα ομόλογα και πρέπει να υπολογίζεται η απόδοση μέχρι την πιθανή πρώιμη εξόφληση (yield to call).

ε. Κίνδυνος ρευστότητας αγοράς: Ο κίνδυνος αυτός είναι σημαντικός σε περίπτωση που ο επενδυτής επιθυμεί να ρευστοποιήσει το ομόλογο πριν από τη λήξη του. Στην περίπτωση αυτή, ελλείψει εμπορευσιμότητας, μπορεί να επιτύχει τιμή χαμηλότερη (υπό περιστάσεις κατά πολύ) της ονομαστικής αξίας του ομολόγου.

Τονίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση επένδυσης σε ομόλογα / ομολογίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι γενικοί επενδυτικοί κίνδυνοι που αναλύονται ανωτέρω υπό II.

Ε. Γενική επισήμανση - σύσταση

Συνιστάται στον Πελάτη όπως αυτός, πριν από τη διενέργεια οιασδήποτε συναλλαγής επί ομολόγου: α) μελετήσει την ετήσια οικονομική έκθεση ή, κατά περίπτωση, και τις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύει ο εκδότης προς εκπλήρωση των υποχρεώσεών του για περιοδική πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού, καθώς και το τυχόν υπάρχον ενημερωτικό δελτίο που έχει εκδοθεί ως προς το ομόλογο στο οποίο ο Πελάτης πρόκειται να διενεργήσει την επένδυση και β) αναζητήσει τυχόν δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις σημαντικών γεγονότων, στις οποίες έχει προβεί ο εκδότης προς έκτακτη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, κυρίως μέσω του διαδικτυακού τόπου του χρηματιστηρίου στο οποίο οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ή και στον διαδικτυακό τόπο του ίδιου του εκδότη.

3. Αμοιβαία Κεφάλαια (Α/Κ). Α. Έννοια – Χαρακτηριστικά

Το Αμοιβαίο Κεφάλαιο (Α/Κ) είναι ομάδα περιουσίας που αποτελείται από κινητές αξίες και μετρητά, της οποίας τα επι μέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου σε περισσότερα πρόσωπα. Η διαχείριση του Α/Κ αναλαμβάνεται από Ανώνυμο ΑΕΠΕΥ Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

Βασικό στοιχείο της διαχείρισης του Α/Κ αποτελεί η διαίρεση της περιουσίας του σε ισάξια μερίδια. Οι επενδυτές που επιθυμούν να τοποθετήσουν τα διαθέσιμα τους στο Α/Κ αγοράζουν κάποια από τα μερίδια. Η τιμή των μεριδίων μεταβάλλεται καθημερινά, αφού τα κεφάλαια του Α/Κ επενδύονται σε χρηματοοικονομικά κυρίως προϊόντα των οποίων η τιμή μεταβάλλεται, λόγω της καθημερινής τους διαπραγμάτευσης στις αγορές, αλλά και λόγω της απόδοσης των χρηματοοικονομικών αυτών προϊόντων, όπως αυτή εκφράζεται με τα μερίσματα, τα τοκομερίδια, τους τόκους κ.ο.κ. Ο αριθμός των μεριδίων ενός Α/Κ μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται, ανάλογα με τον αριθμό των επενδυτών που αγοράζουν ή πωλούν μερίδια. Η συνολική περιουσία του Α/Κ αποτιμημένη σε τρέχουσες τιμές αποτελεί το συνολικό ενεργητικό του. Η καθαρή τιμή του κάθε μεριδίου ενός Α/Κ προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού αριθμού των μεριδίων του με την αξία του ενεργητικού του.

Β. Είδη – Κατηγορίες

Υπάρχουν πολλές διαφοροποιήσεις Α/Κ. Στην Ελλάδα, τα Α/Κ κατατάσσονται στις εξής βασικές κατηγορίες:

α) Αμοιβαία Διαθεσίμων: Επενδύουν κυρίως σε προϊόντα χρηματαγοράς, δευτερευόντως σε τίτλους σταθερού εισοδήματος και έως 10% σε μετοχές.

β) Ομολογιακά Αμοιβαία: Επενδύουν κυρίως σε μακροπρόθεσμους τίτλους σταθερού εισοδήματος και έως 10% σε μετοχές.

Γ) Μετοχικά Αμοιβαία: Επενδύουν κυρίως σε μετοχές εταιρειών εισηγμένων στο χρηματιστήριο.

Δ) Μικτά Αμοιβαία: Επενδύουν σε συνδυασμό προϊόντων των προηγούμενων κατηγοριών

Ε) Αμοιβαία Ειδικού τύπου: Επενδύουν κυρίως σε συγκεκριμένους κλάδους (π.χ. τεχνολογία, πληροφορική, κατασκευές κτλ.) και τουλάχιστον 10% σε τίτλους σταθερού εισοδήματος.

Όσον αφορά τη γεωγραφική περιοχή επένδυσης οι πέντε κατηγορίες ομαδοποιούνται σε αμοιβαία εσωτερικού, αμοιβαία εξωτερικού και διεθνή αμοιβαία.

Ειδική κατηγορία Α/Κ αποτελούν τα επονομαζόμενα «χρηματιστηριακώς διαπραγματεύσιμα αμοιβαία» (Exchange Traded Funds - ETFs). Αυτά αποτελούν Α/Κ, τα μερίδια των οποίων είναι διαπραγματεύσιμα σε χρηματιστήριο Α/Κ, δηλαδή διαπραγματεύονται σε δευτερογενή χρηματιστηριακή αγορά που δημιουργείται για το σκοπό αυτό. Από τις τοποθετήσεις των ETFs προκύπτουν χαρτοφυλάκια που σχετίζονται και έχουν παράλληλη πορεία με κάποιον χρηματιστηριακό δείκτη μετοχών ή μία ομάδα μετοχών (καλάθι μετοχών). Ειδική περίπτωση των ETFs αποτελούν τα λεγόμενα Exchange Traded Commodities (ETCs), στο πλαίσιο των οποίων προκύπτουν χαρτοφυλάκια που σχετίζονται και έχουν παράλληλη πορεία με κάποιο χρηματιστηριακό δείκτη εμπορευμάτων ή ορισμένα εμπορεύματα.

Γ. Κίνδυνοι

Όπως όλα τα επενδυτικά προϊόντα έτσι και τα Α/Κ ενέχουν κινδύνους για τον επενδυτή. Οι κίνδυνοι διαφοροποιούνται αναλόγως του είδους και της κατηγορίας του Α/Κ. Πέραν των γενικών επενδυτικών κινδύνων (ενδεικτικώς, συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο κτλ.), τα Α/Κ διατρέχουν και τους επενδυτικούς κινδύνους των χρηματοπιστωτικών προϊόντων στα οποία επενδύουν. Κατά συνέπεια ο βαθμός επικινδυνότητας ενός Α/Κ δύναται να ποικίλλει, αναλόγως της κατηγορίας του Α/Κ και των χρηματοπιστωτικών προϊόντων στα οποία επενδύει το χαρτοφυλάκιο του. Έτσι, ένα ομολογιακό αμοιβαίο διατρέχει τους κινδύνους που αναφέρθηκαν παραπάνω προκειμένου περί επενδύσεων σε ομόλογα, ήτοι τον κίνδυνο επιτοκίου, τον κίνδυνο ρευστότητας της αγοράς, τον κίνδυνο πρώιμης εξόφλησης, τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο πτώχευσης. Τα αντίστοιχα ισχύουν για ένα μετοχικό αμοιβαίο κεφάλαιο. Συνεπώς ο Πελάτης οφείλει να επιλέξει το Α/Κ της κατηγορίας που ανταποκρίνεται στο επενδυτικό του προφίλ, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στο σχετικό Ενημερωτικό Δελτίο και μελετώντας προσεκτικά τους κινδύνους που σχετίζονται με το συγκεκριμένο Α/Κ της επιλογής του και την επένδυση από αυτό σε συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα (βλ. επίσης παραπάνω, υπό II. και III. 1B και 2Δ).

Υπογραμμίζεται, τέλος, ότι τα Α/Κ δεν καταβάλλουν τόκο και δεν εξασφαλίζουν προκαθορισμένες αποδόσεις, ενώ υπόκεινται σε λειτουργικά/διαχειριστικά έξοδα. Η απόδοση για το μεριδιούχο προκύπτει από τη διαφορά της αξίας του κεφαλαίου της επένδυσης και της αποτίμησης αυτού σε μελλοντικό της τοποθέτησης χρόνο. Η μεταβολή της τιμής του μεριδίου, ανάλογα με τους τίτλους που περιλαμβάνει το Α/Κ μπορεί να είναι μεγάλη και επομένως, η απόδοση της επένδυσης, θετική ή αρνητική, μπορεί να είναι υψηλή.

Ειδικώς ως προς τα χρηματιστηριακώς διαπραγματεύσιμα αμοιβαία (ETFs), και τις ειδικές κατηγορίες αυτών (π.χ. ETCs) επισημαίνεται ότι εκτός από τους κινδύνους που συνδέονται με τα Α/Κ εν γένει, υπάρχει ο κίνδυνος για τον επενδυτή, η απόδοση των ETFs να είναι κατώτερη εκείνης του δείκτη αναφοράς τους (tracking error). Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται σε περισσότερους λόγους, όπως π.χ. το ύψος των λειτουργικών/διαχειριστικών εξόδων, τους κανόνες σε σχέση με τη διασπορά του χαρτοφυλακίου ή ενδεχομένως ατυχείς επιλογές σε σχέση με την επένδυση σε ορισμένες μόνο μετοχές (ή σε ορισμένα μόνο εμπορεύματα) του δείκτη αναφοράς.

4. Παράγωγα

A. Έννοια – Χαρακτηριστικά

Τα παράγωγα αποτελούν σύνθετα και πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα, το περιεχόμενο των οποίων ποικίλλει αναλόγως των «υποκειμένων μέσων» (underlying instruments), εκείνων δηλαδή των χρηματοπιστωτικών μέσων ή προϊόντων, συνάρτηση και σύνθεση των οποίων αποτελούν τα παράγωγα. Σε ένα παράγωγο μπορούν να περιέχονται ευρύ φάσμα υποκειμένων μέσων, σε ποικίλες παραλλαγές και συνδυασμούς. Τούτο έχει ως συνέπεια την ύπαρξη και δυνατότητα δημιουργίας απροσδιόριστου αριθμού τύπων παραγώγων. Τα παράγωγα διαμορφώνονται, συνήθως, υπό μορφή συμβολαίων μεταξύ των μερών, με τα οποία συμφωνείται η εκπλήρωση των αμοιβαίως αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων σε ένα ή περισσότερα μελλοντικά χρονικά σημεία. Η αξία τους διαμορφώνεται βάσει αξίας των υποκειμένων μέσων, που μπορεί να είναι μετοχές, αξιόγραφα, συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, εμπορεύματα και χρηματοοικονομικοί δείκτες και οποιοσδήποτε συνδυασμός αυτών. Οι βασικότεροι τύποι παραγώγων είναι τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή προθεσμιακά συμβόλαια (futures), τα συμβόλαια δικαιώματος προαίρεσης (options) και τα συμβόλαια ανταλλαγής (swaps). Ακολουθεί σύντομη περιγραφή των ως άνω βασικών τύπων παραγώγων.

B. Είδη – Κατηγορίες

Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης / προθεσμιακά συμβόλαια (futures)

Αποτελούν τυποποιημένα συμβόλαια για την αγορά ή πώληση ορισμένης ποσότητας και ποιότητας ενός υποκειμένου μέσου (underlying instrument) σε μια μελλοντική ημερομηνία και σε συμφωνημένη τιμή, που καθορίζονται κατά τη σύναψη του συμβολαίου. Βάσει αυτών ο ένας συμβαλλόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να πωλήσει στον άλλο συγκεκριμένη ποσότητα ενός χρηματοπιστωτικού μέσου (π.χ. μίας μετοχής) ή και ενός νομίσματος ή εμπορεύματος σε μια συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία σε προκαθορισμένη τιμή. Αντίστοιχη υποχρέωση αναλαμβάνει ο αγοραστής. Επομένως, η ημερομηνία κατάρτισης της συναλλαγής από την ημερομηνία εκπλήρωσης της υποχρέωσης

(π.χ. παράδοσης των χρηματοπιστωτικών μέσων και καταβολής της αξίας τους) διαφέρουν. Συχνά τα συμβόλαια προβλέπουν ότι στην ημερομηνία λήξης δε γίνεται παράδοση χρηματοπιστωτικών μέσων και καταβολή του συνολικού τους τιμήματος, παρά μόνον καταβολή της διαφοράς της τιμής σε σχέση με το χρόνο κατάρτισης του συμβολαίου. Οι τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων καθορίζονται, συνήθως, με βάση την τιμή αξίας δύο ημερών (spot rate), αυτής της κατάρτισης του συμβολαίου και αυτής της ημερομηνίας λήξεως. Στην τιμή αυτή προστίθεται ή αφαιρείται ένα ποσό (premium ή discount) ανάλογα με την πρόβλεψη της εξέλιξης της μελλοντικής τιμής στην αγορά.

Υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι, μεταξύ άλλων, οι μετοχές, οι τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια, τα ομόλογα και οι δείκτες χρηματιστηρίων. Και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους από το συμβόλαιο κατά την ημερομηνία διακανονισμού.

Συμβόλαια δικαιώματος προαίρεσης (options)

Με τα εν λόγω παράγωγα παρέχεται στο ένα συμβαλλόμενο μέρος το δικαίωμα να αγοράσει ή να πωλήσει ένα συγκεκριμένο υποκείμενο μέσο σε προκαθορισμένη τιμή σε προσδιορισμένη μελλοντική ημερομηνία. Στο δικαίωμα αυτό του ενός συμβαλλόμενου μέρους αντιστοιχεί υποχρέωση του άλλου (του αντισυμβαλλομένου του) να καταρτίσει τη συμφωνηθείσα συναλλαγή αν το πρώτο ασκήσει το δικαίωμα του. Τα υποκείμενα μέσα μπορεί να είναι νομίσματα, επιτόκια, χρηματιστηριακοί δείκτες, μετοχές, χρεόγραφα και τίτλοι της χρηματαγοράς. Σε αντίθεση με τα futures ο αγοραστής του option έχει την επιλογή, αλλά όχι την υποχρέωση να προβεί μελλοντικώς στη συγκεκριμένη συναλλαγή. Αγοράζει έναντι συγκεκριμένου τιμήματος το δικαίωμα να προβεί μελλοντικώς σε συγκεκριμένη συναλλαγή. Αντιθέτως, ο αντισυμβαλλόμενος του, ο πωλητής (διαθέτης) του option έχει την υποχρέωση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το συμβόλαιο, αν το έτερο μέρος (ο αγοραστής του option) ασκήσει το δικαίωμα του. Η αξία ενός δικαιώματος προαίρεσης μπορεί να καθοριστεί βάσει περισσότερων τεχνικών που αναπτύσσονται από εξειδικευμένους σχεδιαστές προϊόντων και αναλυτές. Μέσω των εν λόγω μεθόδων μπορεί, επίσης, να καθοριστεί ο τρόπος κατά τον οποίο δύναται να επηρεαστεί η αξία του δικαιώματος προαίρεσης από τυχόν μεταβολή των ειδικότερων συνθηκών που συσχετίζονται με το δικαίωμα αυτό. Συνεπώς, είναι δυνατόν να κατανοηθούν και να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με την επένδυση σε δικαιώματα προαίρεσης και την κατοχή τέτοιων δικαιωμάτων προαίρεσης με έναν βαθμό ακρίβειας.

Συμβόλαια ανταλλαγής (swaps)

Το συμβόλαιο ανταλλαγής περιλαμβάνει την αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου σε τιμή spot (αξίας δύο ημερών) και την ταυτόχρονη συμφωνία για την πώληση αυτού σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον με προθεσμιακή τιμή. Στο swap έχουμε δύο σκέλη: α) μία πράξη αξίας άμεσης (spot), συνήθως δύο ημερών (short leg) και β) μία προθεσμιακή πράξη (long leg) που αντιστρέφει την πρώτη πράξη. Συνήθως, συμφωνείται η ανταλλαγή χρηματικών ροών. Το εν λόγω παράγωγο χρησιμοποιείται συχνά για την κάλυψη του κινδύνου που προκύπτει από τη μεταβλητότητα των τιμών, τα επιτόκια ή για την πιθανολόγηση επί των αλλαγών στις υποκείμενες τιμές.

Γ. Κίνδυνοι

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παρουσιάζουν ιδιαίτερα τεχνικά χαρακτηριστικά, οι δε συναλλαγές επ' αυτών ενέχουν αυξημένο κίνδυνο μείωσης ή απώλειας του αρχικώς επενδυόμενου κεφαλαίου ή και πολλαπλασίου αυτού. Ως εκ τούτου οι συναλλαγές επί παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων είναι κατάλληλες μόνον για ορισμένες κατηγορίες επενδυτών, οι οποίοι διαθέτουν ανάλογη εμπειρία και αντιλαμβάνονται τη λειτουργία των μέσων αυτών καθώς και το περιεχόμενο των αναλαμβανόμενων κάθε φορά κινδύνων. Στη συνέχεια περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι που συνδέονται με τις συναλλαγές σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.

α. Κίνδυνοι συνδεόμενοι με το επενδυτικό προϊόν (Product risk)

ι) Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης - Προθεσμιακά συμβόλαια (futures): Μόχλευση

Οι συναλλαγές σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης ενέχουν υψηλό βαθμό κινδύνου, απόρροια του φαινομένου της μόχλευσης (leverage, gearing): Το χαρακτηριστικό τους δηλαδή είναι ότι με αυτά επιχειρείται όπως, με την επένδυση ενός συγκεκριμένου ποσού, επιτευχθούν αποτελέσματα τα οποία, στην αγορά αξιών, θα επιτυγχάνονταν με πολλαπλάσια ποσά. Δεδομένου δηλαδή του ότι το ποσό της ασφάλειας (περιθώριο ασφάλισης) που απαιτείται να καταβληθεί από τον Πελάτη για να συμμετάσχει σε συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης (future) ανοίγοντας μία «θέση» είναι μικρό σε σχέση με την συνολική αξία του συμβολαίου, μία μικρή σε μέγεθος μεταβολή της αξίας του συμβολαίου θα έχει μία αναλογικά πολύ μεγαλύτερη επίδραση στο κεφάλαιο που έχει επενδυθεί (υπό μορφή ασφάλειας) ή και θα απαιτηθεί να επενδυθεί και άλλο κεφάλαιο για τη διατήρηση της θέσεως. Ειδικότερα, σε περίπτωση δυσμενούς μεταβολής της αξίας του συμβολαίου ο Πελάτης υποχρεούται να καταβάλλει πρόσθετο ποσό, που απαιτείται για τον ημερήσιο διακανονισμό, και να συμπληρώσει την απαιτούμενη ασφάλεια (περιθώριο ασφάλισης), για να μην κλείσει η θέση του Πελάτη και χάσει αυτός όλο το επενδυθέν ποσό. Περαιτέρω, είναι δυνατό να οριστεί από τον Κεντρικό Αντισυμβαλλόμενο (π.χ. το τμήμα Εκκαθάρισης και Διακανονισμού των συναλλαγών στην Αγορά Παραγώγων του Χ.Α. «ΕΤΕΣΕΠ») ή τον εκάστοτε εκκαθαριστή/διακανονιστή της αγοράς παραγώγων μεγαλύτερη ασφάλεια (υψηλότερο περιθώριο ασφάλισης) ως προϋπόθεση για να διατηρούνται ανοικτές θέσεις. Στην περίπτωση αυτή ο Πελάτης υποχρεούται να καταβάλλει το επιπλέον ποσό για να μην κλείσει η θέση του και χάσει όλο το επενδυθέν ποσό. Εάν ο Πελάτης δεν εκπληρώσει εμπροθέσμως τις υποχρεώσεις αυτές, κλείνει η θέση του και ευθύνεται για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων του από την εκκαθάριση των συναλλαγών που έχει διενεργήσει επί παραγώγων. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να χάσει όχι μόνον το επενδυθέν ποσό - και να χάσει

κατ' αυτόν τον τρόπο και την προσδοκία του κέρδους, αν στο μέλλον αντιστραφούν τα πράγματα στην αγορά και στο τέλος του συμβολαίου μελλοντικής εκπλήρωσης η θέση που έχει πάρει είναι κερδοφόρα γ' αυτόν-αλλά και ότι μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει και επιπλέον ποσά για να καλύψει τη ζημία του. Εντολές του Πελάτη που αποσκοπούν στον περιορισμό πιθανών ζημιών, όπως η «εντολή ορίου» («stop-limit» order) ή η «εντολή ορίου ζημιών» («stop-loss» order), είναι δυνατόν να αποδειχθούν αναποτελεσματικές εξαιτίας συνθηκών της αγοράς οι οποίες δε θα επιτρέπουν την εκτέλεση τους. Στρατηγικές συνδυασμένων θέσεων (π.χ. «straddle», ή «strangle») ενδέχεται να εμπεριέχουν τον ίδιο κίνδυνο με τις απλές θέσεις «αγοράς» ή «πώλησης».

ii) Δικαιώματα προαιρέσεως: Διαφοροποίηση κινδύνων

Οι συναλλαγές σε Δικαιώματα Προαιρέσεως ενέχουν υψηλό βαθμό κινδύνου, ο οποίος είναι σε κάθε περίπτωση συνάρτηση του είδους των δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η διάκριση μεταξύ «δικαιωμάτων κλήσης» («call») και «δικαιωμάτων επίδοσης» («put») καθώς και η διάκριση μεταξύ δικαιωμάτων «αμερικανικού τύπου», των οποίων η άσκηση επιτρέπεται οποτεδήποτε εντός της καθορισμένης προθεσμίας και δικαιωμάτων «ευρωπαϊκού τύπου», των οποίων η άσκηση επιτρέπεται μόνον κατά την ημερομηνία λήξης της ορισμένης προθεσμίας. Παρά την εκτίμηση της κερδοφορίας ορισμένης θέσης θα πρέπει να συνυπολογίζονται όχι μόνον τα πάσης φύσεως τέλη και προμήθειες που βαρύνουν τις σχετικές συναλλαγές, αλλά και το τίμημα των δικαιωμάτων που έχει καταβληθεί στον πωλητή.

Ο αγοραστής του Δικαιώματος έχει τη δυνατότητα να ασκήσει το Δικαίωμα ή να το αφήσει να εκπνεύσει. Σε περίπτωση που τα Δικαιώματα Προαιρέσεως ασκηθούν, εκκαθαρίζονται είτε χρηματικά είτε με την φυσική παράδοση (επί δικαιωμάτων επίδοσης) / παραλαβή (επί δικαιωμάτων κλήσης) της υποκείμενης αξίας των δικαιωμάτων. Εάν η υποκείμενη αξία είναι Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης, ο αγοραστής θα αποκτήσει, αν ασκήσει το δικαίωμα, θέση σε Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης με όλες τις συνακόλουθες υποχρεώσεις για την καταβολή ή συμπλήρωση του περιθωρίου ασφάλισης και τον ημερήσιο ή τελικό διακανονισμό της θέσης αυτής, οπότε ισχύουν τα ανωτέρω υπό α. ι. εκτεθέντα. Σε περίπτωση εκπνοής του δικαιώματος προαίρεσης χωρίς αυτό να ασκηθεί, ο Πελάτης υφίσταται την ολική απώλεια του επενδεδυμένου κεφαλαίου, το οποίο αποτελείται από το τίμημα του δικαιώματος, τα πάσης φύσεως τέλη και τις προμήθειες.

Ο πωλητής δικαιώματος προαιρέσεως είναι εκτεθειμένος σε πολύ μεγαλύτερο κίνδυνο από τον αγοραστή. Ενώ το τίμημα που καταβάλλεται στον πωλητή του Δικαιώματος είναι ορισμένο, το μέγεθος της ζημίας που μπορεί να υποστεί ο πωλητής είναι πολύ μεγαλύτερο αυτού του ποσού. Ειδικότερα, σε περίπτωση δυσμενούς μεταβολής της αξίας του Δικαιώματος ο πωλητής υποχρεούται να συμπληρώσει το απαιτούμενο περιθώριο ασφάλισης. Περαιτέρω, σε περίπτωση που οριστεί από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (π.χ. την ΕΤΕΣΕΠ) ή τον εκάστοτε εκκαθαριστή και διακανονιστή της αγοράς παραγώγων υψηλότερο περιθώριο ασφάλισης, ο πωλητής υποχρεούται να καταβάλλει το επιπλέον ποσό. Εάν ο πωλητής δεν εκπληρώσει εμπροθέσμως τις υποχρεώσεις αυτές, η ΑΕΠΕΥ ή ο Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος ή ο Εκκαθαριστής / Διακανονιστής κλείνουν τη θέση του Πελάτη / πωλητή, ο οποίος ευθύνεται για την εκπλήρωση όλων των τυχόν πρόσθετων υποχρεώσεων του από την εκκαθάριση των συναλλαγών αυτών. Περαιτέρω, ο πωλητής είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο άσκησης του δικαιώματος από τον αγοραστή. Ο κίνδυνος ζημίας του πωλητή δικαιώματος μπορεί να είναι απεριόριστος, αν δεν έχει διενεργήσει πράξεις για την αντιστάθμιση και κάλυψη του.

iii) short selling (ανοιχτή πώληση)

Σε περίπτωση πώλησης χρηματοπιστωτικών μέσων που ο Πελάτης δε διαθέτει και υποχρεούται να έχει στη διάθεση του κατά την ημέρα διακανονισμού της συναλλαγής (π.χ. προθεσμιακή πώληση), προς παράδοση, ο κίνδυνος του Πελάτη είναι απεριόριστος. Τούτο μπορεί, ενδεικτικώς, να συμβεί σε περίπτωση ανόδου της τιμής του χρηματοπιστωτικού μέσου, οπότε ο Πελάτης εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο, αφού υποχρεούται να αγοράσει τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα που οφείλει να παραδώσει στην οποιαδήποτε τιμή έχει διαμορφωθεί κατά τον χρόνο οφειλόμενης παράδοσης.

β. Συνθήκες της αγοράς παραγώγων (market risks)

Οι οικονομικές συνθήκες της αγοράς παραγώγων (π.χ. ύπαρξη ή έλλειψη ρευστότητας) και οι κανόνες λειτουργίας της αγοράς αυτής (π.χ. δικλείδες ασφαλείας της ομαλής λειτουργίας: προσωρινή διακοπή συνεδριάσεων, αναστολή διαπραγμάτευσης παραγώγου, διαγραφή παραγώγου) ενδέχεται να δυσχεραίνουν ή να καθιστούν αδύνατη την διενέργεια αποτελεσματικών συναλλαγών επί παραγώγων αυξάνοντας τον κίνδυνο απώλειας του επενδεδυμένου κεφαλαίου.

γ. Απόκλιση της αγοράς παραγώγων από την αγορά υποκείμενων αξιών

Οι τιμές παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων δεν αντιστοιχούν αναγκαστικά στις τιμές των υποκείμενων αξιών. Η απόκλιση μπορεί να οφείλεται στις συνθήκες (π.χ. ζήτηση) ή στους κανόνες λειτουργίας (π.χ. όριο τιμών) της αγοράς των παραγώγων ή της αγοράς των υποκείμενων αξιών.

δ. Κίνδυνος ατελούς αντιστάθμισης του κινδύνου

Ο κίνδυνος αυτός συντρέχει όταν ο Πελάτης με τη διενέργεια συναλλαγών σε παράγωγα στοχεύει στην αντιστάθμιση του κινδύνου από συναλλαγές στην υποκείμενη αξία, η θέση όμως στα παράγωγα συσχετίζεται ατελώς με τις θέσεις στην υποκείμενη αξία (π.χ. σε περίπτωση Συμβολαίου Μελλοντικής Εκπλήρωσης στον FTSE ο Πελάτης δεν έχει θέσεις σε όλες τις μετοχές που συνθέτουν τον FTSE και με την αναλογία συμμετοχής τους σε αυτόν).

ε. Δέσμευση μετρητών ή κινητών αξιών (cash or property deposit risk)

Η δέσμευση μετρητών ή κινητών αξιών ενδέχεται να ενέχει πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση που ο θεματοφύλακας δεν εκπληρώσει πλήρως τις υποχρεώσεις του είτε μόλις αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες, είτε μεταγενέστερα.

στ. Δικανικός κίνδυνος (legal risk) συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου από τροποποίηση διατάξεων

Πέραν όσων εκτέθηκαν ανωτέρω υπό II. 10., υπογραμμίζεται ότι η εκπλήρωση απαιτήσεων και η ικανοποίηση δικαιωμάτων του Πελάτη επί συμβάσεων σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα εξαρτάται και από τους κανόνες δικαίου που ισχύουν στο Σύστημα Πληρωμών και Εκκαθάρισης/Διακανονισμού Συναλλαγών της αγοράς όπου διενεργούνται οι συναλλαγές επί παραγώγων και από τους οποίους κανόνες εξαρτώνται απαιτήσεις και δικαιώματα του Πελάτη, κυρίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας μέλους των παραπάνω συστημάτων. Επισημαίνεται ότι η αλλοδαπή νομοθεσία, ιδίως κρατών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διέπει συναλλαγές επί παραγώγων, μπορεί να προσφέρει ασθενέστερη προστασία στον Πελάτη από αυτήν που προσφέρει το ελληνικό δίκαιο και το δίκαιο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, τυχόν τροποποίηση κανόνων που διέπουν τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών σε αγορά παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων (π.χ. προϋποθέσεις διενέργειας συναλλαγών, όροι και διαδικασία εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών, αύξηση περιθωρίου ασφαλείας) είναι δυνατόν να επηρεάσει τα συμφέροντα του Πελάτη. Οι ανωτέρω παράγοντες είναι πιθανό να εκθέσουν το επενδύσιμο κεφάλαιο του Πελάτη σε πρόσθετους κινδύνους.

ζ. Συναλλαγματικός κίνδυνος (currency risk)

Πέραν όσων εκτέθηκαν ανωτέρω υπό II. 4., υπογραμμίζεται ότι το κέρδος ή η ζημία που προέρχεται από συναλλαγές σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε συνάλλαγμα (ανεξαρτήτως του αν αυτά αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην εγχώρια ή σε αλλοδαπή αγορά) θα επηρεάζεται από τις μεταβολές στις ισοτιμίες όταν υπάρχει ανάγκη μετατροπής της αξίας του παραγώγου από ένα νόμισμα σε κάποιο άλλο και ειδικότερα στο νόμισμα στο οποίο αποτιμάται η περιουσία του Πελάτη.

η. Κίνδυνος κόστους ανεύρεσης ή και αντικατάστασης χρηματοπιστωτικών μέσων (replacement cost risk)

Ο κίνδυνος αυτός συντρέχει στην περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος του Πελάτη δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του. Στην περίπτωση αυτή, ο Πελάτης θα είναι υποχρεωμένος να ανοίξει νέα θέση στην τιμή που θα έχει διαμορφωθεί στη σχετική αγορά (replacement value), στην οποία τιμή θα προστεθεί ποσό εξαρτώμενο από το χρόνο που απομένει μέχρι την λήξη του παραγώγου (add-on).

θ. Γενικοί κίνδυνοι

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να συνεκτιμώνται και οι ανωτέρω υπό II εκτεθέντες γενικοί κίνδυνοι.

IV. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Έννοια των επενδυτικών και παρεπομένων υπηρεσιών

A. Στο άρθρο 4 του ν.3606/2007 περιέχονται ορισμοί των επενδυτικών και παρεπομένων υπηρεσιών. Ακολουθώντας παρατίθενται εκ των ορισμών αυτών εκείνοι που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, την ΑΕΠΕΥ στις σχέσεις της με τους πελάτες της.

(α) Λήψη και διαβίβαση εντολών: Συνίσταται στη λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό πελατών, για κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

(β) Εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών: Συνίσταται στην κατάρτιση συμβάσεων αγοράς/απόκτησης ή πώλησης/διάθεσης ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών. Τις συμβάσεις αυτές καταρτίζουν, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, οι Εκτελούσες Επιχειρήσεις, στις οποίες η ΑΕΠΕΥ διαβιβάζει τις εντολές του Πελάτη.

(γ) Διαχείριση χαρτοφυλακίων: Συνίσταται στη διαχείριση, κατά τη διακριτική ευχέρεια της ΑΕΠΕΥ, χαρτοφυλακίων πελατών, στο πλαίσιο εντολής τους, που περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα.

(δ) Η παροχή επενδυτικών συμβουλών: Συνίσταται στην παροχή προσωπικών συμβουλών σε πελάτη, είτε κατόπιν αιτήσεώς του είτε με πρωτοβουλία της ΕΠΕΥ, ως προς μία ή περισσότερες συναλλαγές που αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα.

(ε) Η φύλαξη και διοικητική διαχείριση χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών θεματοφύλακα και παροχής συναφών υπηρεσιών όπως η διαχείριση χρηματικών διαθεσίμων ή παρεχόμενων ασφαλειών. Τις υπηρεσίες αυτές παρέχουν στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης οι Θεματοφύλακες, που φυλάττουν χρηματοπιστωτικά μέσα του Πελάτη.

(στ) Η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου τους, την κλαδική στρατηγική και συναφή θέματα, καθώς και παροχή συμβουλών και υπηρεσιών σχετικά με συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων.

(ζ) Η παροχή υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος εφόσον συνδέονται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

(η) Η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων και χρηματοοικονομική ανάλυση ή άλλες μορφές γενικών συστάσεων που σχετίζονται με συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

(θ) Η παροχή επενδυτικών και παρεπομένων υπηρεσιών σχετικά με τα υποκείμενα μέσα των παραγώγων που περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις ε' έως ζ και ι' του άρθρου 5 του ν.3606/2007, εφόσον σχετίζονται με την παροχή επενδυτικών ή παρεπομένων υπηρεσιών.

Β. Κατά την παροχή των υπηρεσιών αυτών ανακύπτουν, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο, κατά περίπτωση, βαθμό οι Γενικοί Επενδυτικοί Κίνδυνοι που παρατίθενται ανωτέρω υπό ΙΙ.

2. Αξιολόγηση της καταλληλότητας και συμβατότητας των παρεχόμενων στον Πελάτη υπηρεσιών και των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτελούν αντικείμενο των συναλλαγών του με τα χαρακτηριστικά του

2.1. Ο Πελάτης καλείται να πληροφορήσει την ΑΕΠΕΥ ως προς τη γνώση και την πείρα που διαθέτει στον τομέα των επενδύσεων, συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο του Παραρτήματος 4. Η πληροφόρηση αυτή είναι απαραίτητη για να είναι σε θέση η ΑΕΠΕΥ να εξυπηρετήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του Πελάτη στο πλαίσιο των υπηρεσιών που του παρέχει ως προς τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο των επενδύσεων του Πελάτη, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την πολυπλοκότητα και τους κινδύνους που αυτά ενέχουν. Κατά την παροχή των υπηρεσιών της στον Πελάτη, η ΑΕΠΕΥ βασίζεται στην αξιοπιστία της πληροφόρησης που της παρέχεται από τον ίδιο.

2.2. Η ΑΕΠΕΥ εφιστά ειδικώς την προσοχή του Πελάτη στο ότι δε θα αξιολογεί τα στοιχεία που αφορούν την πείρα και τις γνώσεις του, εφόσον: α) η ΑΕΠΕΥ παρέχει στον Πελάτη την υπηρεσία με πρωτοβουλία του Πελάτη και β) η υπηρεσία συνίσταται αποκλειστικώς στη λήψη και περαιτέρω διαβίβαση προς εκτέλεση εντολών του Πελάτη με αντικείμενο μη πολύπλοκα χρηματοπιστωτικά μέσα (άρθρο 15 Απόφασης 1/452/1.11.2007 Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τους Κανόνες Συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ). Τέτοια θεωρούνται:

α) Μετοχές εισηγμένες για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά ή σε ισοδύναμη αγορά τρίτης χώρας, πιστοποιητικά κατάθεσης αυτών, μέσα χρηματαγοράς, ομόλογα/ομολογίες ή άλλες μορφές τιτλοποιημένου χρέους, (με εξαίρεση ομόλογα/ομολογίες ή άλλης μορφής απαιτήσεις τιτλοποιημένου χρέους, που ενσωματώνουν παράγωγα) και μερίδια ΟΣΕΚΑ.

β) Χρηματοπιστωτικά μέσα που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία των κινητών αξιών της υποπερίπτωσης (γ) του περιπτώσεως 13 του άρθρου 2 του ν. 3606/2007 ούτε στην κατηγορία των παραγώγων των περιπτώσεων (δ) έως (ι) του άρθρου 5 του ίδιου νόμου, εφόσον πληρούνται επιπροσθέτως οι ακόλουθες προϋποθέσεις, σωρευτικώς:

αα) Υφίστανται συχνά δυνατότητες για την πώληση / διάθεση, επαναγορά ή και την κατ' άλλο τρόπο ρευστοποίηση των ως άνω χρηματοπιστωτικών μέσων σε τιμές που δημοσιοποιούνται στους συμμετέχοντες στην αγορά και είναι είτε τιμές αγοράς, είτε τιμές που διαμορφώνονται ή επιβεβαιώνονται από συστήματα αποτίμησης ανεξάρτητα από τον εκδότη.

ββ) Τα χρηματοπιστωτικά μέσα δεν συνοδεύονται από πραγματική ή δυνητική οικονομική υποχρέωση του Πελάτη, που υπερβαίνει το κόστος απόκτησής τους.

γγ) Είναι δημοσιοποιημένη και διαθέσιμη στο κοινό επαρκής πληροφόρηση για τα χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού μέσου που αποτελεί αντικείμενο της επένδυσης και η πληροφόρηση αυτή είναι δυνατό να γίνει άμεσα κατανοητή από τον Πελάτη, προκειμένου αυτός να αποφασίσει εμπεριστατωμένα ως προς το αν θα διενεργήσει συναλλαγή με αντικείμενο το συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό μέσο.

2.3. Στην υπό 2.2. περίπτωση η ΑΕΠΕΥ δεν αξιολογεί τη συμβατότητα ούτε της υπηρεσίας που παρέχεται στον Πελάτη, ούτε του χρηματοπιστωτικού μέσου που αποτελεί αντικείμενο της συναλλαγής σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του (επίπεδο γνώσεων επενδυτικών θεμάτων, μόρφωσης, εμπειρίας κλπ. συναφή). Κατά συνέπεια, δεν παρέχεται στις περιπτώσεις αυτές στον Πελάτη η προστασία που πηγάζει από τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς ως προς την αξιολόγηση της συμβατότητας των υπηρεσιών και των χρηματοπιστωτικών μέσων, σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του.

2.4. Στην περίπτωση που η ΑΕΠΕΥ παρέχει στον Πελάτη επενδυτικές συμβουλές, ο Πελάτης καλείται να πληροφορήσει την ΑΕΠΕΥ ως προς το επενδυτικό του προφίλ και τους επενδυτικούς του στόχους καθώς και την οικονομική του κατάσταση, συμπληρώνοντας τα αντίστοιχα παραρτήματα της παρούσας σύμβασης. Η πληροφόρηση αυτή είναι απαραίτητη προκειμένου η ΑΕΠΕΥ να σχηματίσει εύλογα την πεποίθηση ότι συγκεκριμένες συναλλαγές που προτείνει στο πλαίσιο παροχής επενδυτικών συμβουλών είναι κατάλληλες για τον Πελάτη. Η ΑΕΠΕΥ βασίζεται στην αξιοπιστία της πληροφόρησης που της παρέχεται από τον Πελάτη κατά την παροχή των υπηρεσιών της σε αυτόν.